

AGENTSCHAP UITBETALING GROEIPAKKET

Beslissing Geschillencommissie nr. 2021/054 van 17 december 2021

INLEIDENDE SAMENVATTING

Sociale toeslag voor meerderjarige kinderen na einde wettelijke samenwoning – Retroactiviteit vonnis familierechtbank

Na beraadslaging meent de Geschillencommissie dat het vonnis van de familierechtbank duidelijk aangeeft dat het feitelijk verblijf van de kinderen volledig en voltijds bij de vader is, en dus een tegenindicatie vormt om nog te kunnen aannemen dat er gelijkmatig verdeelde huisvesting zou zijn voor de kinderen;

Aangezien de vader als ontvanger wordt aangewezen met terugwerkende kracht, blijkt hieruit de wil van de rechtbank om het recht op de sociale toeslag retroactief te onderzoeken.

Opgroeien

Geschillencommissie Groeipakket

Hallepoortlaan 27

1060 BRUSSEL

opgroeien.be

groeipakket.be/geschillencommissie

OPGROEIEN REGIE GESCHILLENCOMMISSIE GROEIPAKKET¹

BESLISSING

NR. 2021/054

17 december 2021

REPERTORIUMNR. GC/21/A0185

INZAKE : De heer, wonende te

- Verzoeker -

TEGEN :

.....;

- Verwerende partij -

1. Over het procedureverloop:

Gelet op het verzoek dat verzoeker per e-mail d.d. 28 juli 2021 bij de Geschillencommissie heeft ingediend, gericht tegen de beslissing van verwerende partij per e-mail d.d. 15 juli 2021;

¹ Bij de bepalingen van artikel 104, 1^e lid van het Decreet van 27 april 2018 (tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid) werd er bij Kind en Gezin (Opgroeien Regie) een geschillencommissie ingericht. In toepassing van het 2^e lid van voormeld artikel kan er tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan na afloop van de termijn waarin hij op basis van dit decreet een beslissing moet nemen (met uitzondering van de in het 3^e lid bepaalde uitzonderingen), alleen beroep worden ingesteld bij deze geschillencommissie.

Gelet op de antwoorden die de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) verstrekke op 29 oktober 2021, 19 november 2021 en 30 november 2021 ingevolge de klacht van verzoeker per e-mail d.d. 11 februari 2021 en zijn replieken per e-mails d.d. 2 november 2021 en 22 november 2021;

Gelet op de e-mail d.d. 22 november 2021 waarin verzoeker zijn eis uitbreidt gelet op de antwoorden die hem in het kader van de klachtenprocedure bij de Klachten- en bemiddelingsdienst (Agentschap Uitbetaling Groeipakket) werden verstrekt;

Gelet op de beslissing van de Geschillencommissie d.d. 5 augustus 2021 waarbij aan verzoeker de ontvankelijkheid van het verzoek werd meegedeeld;

Gelet op het feit dat beide partijen behoorlijk in kennis werden gesteld dat zij hun belangen op deze zitting van 17 december 2021 kunnen komen verdedigen of zich daarbij door een raadsman of een gemachtigde kunnen laten vertegenwoordigen;

Gelet op het feit dat verzoeker deelneemt aan de zitting via digitale weg (Teams);

Gelet op het feit dat de verwerende partij niet op de zitting van 17 december 2021 is verschenen of zich heeft laten vertegenwoordigen;

Er werden geen leden van de Geschillencommissie gewraakt.

2. Over de feiten van de zaak:

De verzoeker, de heer en mevrouw hebben samen 2 kinderen: (° 1998) en (° 2002)

De ouders waren wettelijk samenwonend van 31 december 2004 tot 4 januari 2021, datum waarop mevrouw blijkens de gegevens van het Rijksregister niet langer in het gezin is ingeschreven. Beide kinderen bleven na 04.01.2021 bij de verzoeker gedomicilieerd.

Het Groeipakket werd voor beide kinderen tot en met 31 januari 2021 aan mevrouw uitbetaald vermits zij steeds als bijslagtrekkende diende te worden beschouwd.

Uit de toelichting door de verwerende partij blijkt dat het Groeipakket voor werd geschorst sinds 02/2021 omdat zij meer dan 80 uren per maand werkt. Voor kan er nog steeds Groeipakket betaald worden in de hoedanigheid van student.

Per brief d.d. 29.1.2021 informeerde verwerende partij de verzoeker over de gevolgen van de wijziging van de gezinssituatie voor het Groeipakket (omschakeling naar begunstigenkern vanaf 01.02.2021) evenals de toekenningsvoorwaarden voor de opsplitsing van de sociale toeslag voor gescheiden ouders, als volgt:

“(...) Voor de sociale toeslagen geldt een andere regeling.

Die kunnen wel gesplitst worden, zodat elke ouder een deel van de toeslag kan krijgen op een eigen rekening.

Dat is het geval indien jullie en opvoeden in zogenaamde gelijkmatig verdeelde huisvesting. Verwerende partij berekent dan hoeveel elke ouder krijgt van de toeslag, met een maximum van de helft. Is de huisvesting niet gelijkmatig geregeld? Bezorg Verwerende partij dan het vonnis van de rechter voor onze berekening.

(...)"

Per e-mail d.d. 04.02.2021 liet de verzoeker aan verwerende partij weten dat er geen sprake is van gelijkmatig verdeelde huisvesting; hij geeft aan dat steeds bij hem woont; de ouders hebben hun wettelijke samenwoning in goede verstandhouding beëindigd zonder dat er een vonnis nodig was, als volgt:

"Jullie nemen in dat schrijven aan dat de kinderen afwisselend en even lang bij beide ouders verblijven. Dit is echter niet correct, woont steeds bij mij. en ik woonden voorheen wettelijk samen en deze wettelijke samenwoning is gewoon op het stadhuis beëindigd. Er is geen rechter aan te pas gekomen en er is bijgevolg ook geen vonnis. Het zou heel jammer zijn dat mensen die in goede verstandhouding afspraken kunnen maken naar de rechter zouden moeten stappen enkel en alleen voor een vonnis dat zou moeten dienen voor de kinderbijslag.

Uw collega raadde me aan een verklaring op eer op te stellen en u deze te bezorgen. U vindt deze in bijlage.

Kan u de ontvangst hiervan bevestigen en bevestigen dat dit voldoende is?

Hopelijk kan één en ander ook met terugwerkende kracht in orde worden gebracht.

(...)"

Per e-mail d.d. 11.02.2021 liet verwerende partij weten dat ze de verklaring op eer die verzoeker hen bezorgde niet mochten aanvaarden en verder dienden uit te gaan van gelijkmatig verdeelde huisvesting, bij gebreke van een vonnis (cf. *"Jammer genoeg mogen we de verklaring niet aanvaarden en moeten we verder van een afwisselend verblijf uitgaan. Bijgevolg moeten we de sociale toeslag verder blijven verdelen tussen u en Mevr."*)

Uit het standpunt van de verwerende partij blijkt het volgende voor de betaling van de sociale toeslag:

- Vanaf 01.02.2021 kon 50% van de sociale toeslag aan de verzoeker betaald worden (cf. *"Meneer is langdurig 66% arbeidsongeschikt en heeft volgens het aanslagbiljet inkomstenjaar 2019 recht op een sociale toeslag wegens een laag inkomen."*);
- Daarentegen kon de overige 50% van de sociale toeslag niet betaald worden aan mevrouw (cf. *"Mevrouw heeft volgens het aanslagbiljet inkomstenjaar 2019 geen recht op een sociale toeslag wegens een te hoog inkomen."*).

Op 19.03.2021 dienden de beide ouders een vordering in bij de Familierechtbank om hun akkoord over de maatregelen voor beide kinderen te homologeren.

Bij vonnis d.d. 25.06.2021 besliste de Familierechtbank bij de Rechtbank van eerste aanleg te (afdeling) mb.t. het Groeipakket als volgt:

*“(…) Stelt vast dat niet meer gestatueerd dient te worden over het verblijf van voornoemd en voornoemd ingevolge hun tussengekomen meerderjarigheid, doch noteert dat partijen onderling geen betwisting voeren dat de kinderen volledig en voltijds bij hun vader
..... verblijven op het adres te,*

(...)

Verleent akte aan partijen van hun akkoord aangaande de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (kinderbijslag), hierin eveneens begrepen een gebeurlijke sociale toeslag, zoals weergegeven in hun akkoordconclusie dd. 8 maart 2021, neergelegd ter griffie op 19 maart 2021, zoals aangevuld ter zitting op 23 april 2021.

Stelt vast dat beide partijen akkoord zijn met de integrale toekenning van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (kinderbijslag), hierin eveneens begrepen een gebeurlijke sociale toeslag, voor hun kinderen, geboren op 1998, en, geboren op, aan [de verzoeker], en dit met ingang van februari 2021.

Homologeert het akkoord van partijen aangaande de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (kinderbijslag), hierin eveneens begrepen een gebeurlijke sociale toeslag, bij toepassing van artikel 1253ter/3, §3 juncto 1043 van het Gerechtelijk Wetboek en veroordeelt partijen voor zover als nodig tot uitvoering ervan.

Bepaalt dientengevolge dat[de verzoeker] zijn rechten hiertoe kan laten gelden ten aanzien van de uitbetaler van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (de kinderbijslag) en zich daartoe kan wenden tot het kinderbijslagfonds/de instelling die voor uitbetaling instaat op grond van de vastgelegde gerechtigdheden, opdat de verschuldigde bedragen kunnen worden berekend en rechtstreeks kunnen worden uitgekeerd en opdat onterecht ontvangen bedragen kunnen worden teruggevorderd door die instelling. (...)

Op 05.07.2021 ontving verwerende partij het vonnis van de Familierechtbank.

Vanaf 01.07.2021, zijnde vanaf de maand van de ontvangst van het vonnis betaalt verwerende partij het Groeipakket aan de verzoeker (cf. beslissing verwerende partij per e-mail d.d. 15.07.2021). Dit blijkt als volgt uit het standpunt van de verwerende partij:

*“Dit gaat om een aanduiding van een ontvanger van het Groeipakket (het principe van sommendelegatie). In art. 16 BVR Begunstigden lezen we dat de gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in titel 2 van boek 2, deel 4, van het voormelde decreet, uitwerking hebben **vanaf de datum waarop de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt.**”*

De verzoeker gaat er niet mee akkoord dat het vonnis (waartoe de verzoeker een procedure bij de Familierechtbank opstartte omdat de verwerende partij wenste te beschikken over een vonnis) niet retroactief wordt toegepast terwijl de Familierechtbank volgens verzoeker overigens net wel met terugwerkende kracht tot februari 2021 statueert dat de kinderbijslag hem toekomt en de kinderen

bij hem waren gedomicilieerd vanaf 05.01.2021. De verzoeker argumenteert dat hij op basis van het vonnis van de Familierechtbank het volledige Groeipakket dient te ontvangen, inclusief de sociale toeslagen (waarbij verzoeker voor het verleden slechts 50% van de sociale toeslag ontving en hij de overige 50% derfde aangezien daarvoor het onderzoek gebeurde in het gezin van zijn ex-partner).

Per e-mail d.d. 22.11.2021 breidde de verzoeker zijn klacht uit.

Tijdens de klachtenprocedure bij de Klachten- en bemiddelingsdienst werd aan de verzoeker namelijk meegedeeld dat – naast de niet-retroactieve toepassing van het vonnis van de Familierechtbank – voor de toekomstige betalingen van het Groeipakket voor de meerderjarige kinderen van verzoeker het principe van de gelijkmatig verdeelde huisvesting blijft gelden waardoor verzoeker in uitvoering van het vonnis weliswaar sommendelegant (ontvanger) wordt ten belope van de 50% van de sociale toeslag van zijn ex-partner, mevrouw, maar die helft van de sociale toeslag nog steeds wordt berekend op basis van de inkomsten van mevrouw aangezien bij toepassing van het principe van de gelijkmatig verdeelde huisvesting de sociale toeslag bij helften wordt onderzocht. Zo blijkt als volgt uit:

- het standpunt d.d. 24.09.2021 van de verwerende partij:

“De rechter heeft geen verblijfsregeling bepaald of bekrachtigd (art. 18, 3de tot 5de lid Groeipakketdecreet). Hiertoe is hij ook niet bevoegd, aangezien het om meerderjarige kinderen gaat.

Dit principe wordt ook verschillende keren herhaald in Toelichtingsnota 7, Bijlage 2 (Stuk 6):

*Vanaf 01.01.2019 worden er geen modellen L meer verstuurd en **gaan we bij meerderjarigheid uit van het principe gelijk verdeelde huisvesting**, of als er al een vonnis is op het moment dat het kind minderjarig was, dan vermoeden we dat er in de praktijk niets verandert aan de situatie en blijft het dossier zoals het is tot er zich een wijziging in de opvoedingssituatie voordoet. (punt 3)*

*De eerste 3 vonnissen met betrekking tot het ouderlijk gezag en de huisvesting worden enkel uitgesproken indien er minderjarige kinderen zijn. **Voor meerderjarige kinderen bestaat er geen ouderlijk gezag meer en zij kunnen zelf beslissen waar ze wonen.** (punt 5.1.)*

Bijgevolg blijft het principe van gelijk verdeelde huisvesting voor de meerderjarige kinderen gelden. Dit betekent dat meneer wel sommendelegant wordt van 50% van de sociale toeslag van mevrouw, maar blijft deze berekend op basis van de inkomstenkern van mevrouw.

Conclusie

Vanaf 01/07/2021 wordt het principe sommendelegatie voor het volledige Groeipakket toegepast op basis van het vonnis ontvangen op 05/07/2021.

We gaan verder uit van gelijk verdeelde huisvesting, met als gevolg dat 50% van de sociale toeslag blijft gebaseerd op de inkomstenkern van mevrouw ”

- het antwoord d.d. 19.11.2021 van de Klachten- en bemiddelingsdienst ingevolge de klacht van verzoeker:

“De uitbetaler dient steeds van gelijk verdeelde huisvesting uit te gaan tenzij een vonnis dit anders vermeldt. Zoals je in jouw mail schrijft heeft de rechter zich niet uitgesproken over het zwaartepunt van het verblijf van het kind. Hierdoor dient de uitbetaler de richtlijnen toe te passen die van toepassing zijn bij gelijk verdeelde huisvesting. Elk van de begunstigde kan in dit geval recht hebben op 50% van de sociale toeslag.”

3. Standpunt van verzoeker:

De verzoeker verwoordde zijn grieven op diverse tijdstippen als volgt:

- verzoek d.d. 04.02.2021 van de verzoeker aan verwerende partij:

“Betreffende uw schrijven van 29 januari 2021 over sociale toeslag heb ik een aangenaam telefonisch contact gehad met één van uw collega’s.

Jullie nemen in dat schrijven aan dat de kinderen afwisselend en even lang bij beide ouders verblijven. Dit is echter niet correct, woont steeds bij mij.

..... en ik woonde voorheen wettelijk samen en deze wettelijke samenwoning is gewoon op het stadhuis beëindigd. Er is geen rechter aan te pas gekomen en er is bijgevolg ook geen vonnis.

Het zou heel jammer zijn dat mensen die in goede verstandhouding afspraken kunnen maken naar de rechter zouden moeten stappen enkel en alleen voor een vonnis dat zou moeten dienen voor de kinderbijslag.

Uw collega raadde me aan een verklaring op eer op te stellen en u deze te bezorgen. U vindt deze in bijlage.

Kan u de ontvangst hiervan bevestigen en bevestigen dat dit voldoende is?

Hopelijk kan één en ander ook met terugwerkende kracht in orde worden gebracht.”

- verzoek d.d. 28.07.2021 van de verzoeker aan de Geschillencommissie:

“Wij als ouders kwamen perfect overeen over de regeling.

Nochtans moest per se een vonnis van een rechter hebben.

Hier hebben wij dan voor gezorgd. Dit heeft behoorlijk wat moeite, tijd en geld gekost! We hebben snel proberen te werken, helaas is het gerecht wat trager.

Uiteindelijk is het vonnis er en nu weigert de uitspraak te volgen! Dit is ongehoord!!! Het vonnis spreekt duidelijk over terugwerkende kracht, dit gaat over ongeveer een half jaar.

De klassieke kinderbijslag kan ik met terugwerkende kracht vragen aan mijn ex-partner. Zij heeft echter niet de andere helft van de sociale toeslag gekregen, dus kan zij me die niet geven.

Ik heb het vonnis in bijlage toegevoegd.

Graag uw tussenkomst zodat het vonnis naleeft!

Het vonnis is duidelijk: ik heb recht op de volledige sociale toeslag met terugwerkende kracht. Dit is veel geld voor mij, geld dat ik best kan gebruiken, zeker nu die vonnis zoveel geld heeft gekost."

- **e-mail d.d. 22.11.2021 van de verzoeker aan de Geschillencommissie waarbij hij repliceert op het advies van de Klachten-en bemiddelingsdienst d.d. 02.11.2021:**

"(...) Hartelijk dank voor uw uitgebreide antwoord, maar helaas klopt dit niet.

Ik heb mijn opmerkingen in het groen² toegevoegd.

"Bij gebrek aan een vonnis of bekrachtigde overeenkomst geldt het vermoeden dat het kind in gelijkmatig verdeelde huisvesting wordt opgevoed, en regelt men het dossier dienovereenkomstig." Het probleem is dat er nu een vonnis is en men nog steeds uitgaat van een gelijkmatig verdeelde huisvesting.

"Bij ontvangst van een vonnis of een door de rechtbank bekrachtigde overeenkomst, wordt de erin opgenomen verblijfsregeling in aanmerking genomen." Mijn jongste dochter is meerderjarig, bijgevolg MAG de rechter zich niet uitspreken over haar (hoofd)verblijfplaats.

"Indien blijkt dat het zwaartepunt van het verblijf van het kind bij een van de ouders ligt (volgens het vonnis niet volgens het domicilie of de feitelijke hoofdverblijfplaats), wordt een enkele inkomstenkern rond de ouder bij wie het kind hoofdzakelijk verblijft, samengesteld en maakt deze ouder aanspraak op het volledige bedrag van de sociale toeslag in overeenstemming met zijn inkomsten- en gezinssituatie."

Dat zwaartepunt ligt wel degelijk bij mij, maar aangezien de rechter zich niet MAG uitspreken over haar verblijfplaats, krijg ik vreemd genoeg NIET het volledige bedrag van de sociale toeslag.

"Basisbedrag: 95,81 euro + Sociale toeslag: 104,94 euro + Leeftijdstoelage: 63,40 euro + Schoolbonus: 62,42 euro = 326,57 euro. "

De maand juli is de ENIGE maand waarin ik een volledige sociale toeslag kreeg, nadien is dit nog maar de HELFT daarvan.

*Samenvattend: vader en moeder proberen alles op een constructieve manier te regelen. De verandering van gezinssamenstelling werd onmiddellijk gemeld. Men vroeg een vonnis, daar hebben we voor gezorgd. Dit heeft voor **maanden vertraging** gezorgd (en behoorlijk wat tijd en geld gekost)*

² Cf. de passages die verzoeker in zijn e-mail in het groen markeerde, worden hierna onderlijnd.

en zoals u schrijft kan het vonnis niet met terugwerkende kracht worden toegepast. Nochtans heeft de rechter het facet terugwerkende kracht expliciet vermeld! **Men wou per se een vonnis en nu het er is wil men er geen gevolg aan geven! Schrijft zo een rechter dan maar wat? Heeft dat geen betekenis?**

En last but not least: ik krijg nu NIET de volledige sociale toeslag omdat de rechter zich niet MAG uitspreken over de (hoofd)verblijfplaats bij een meerderjarige. Indien mijn jongste dochter nog minderjarig zou zijn, zou er geen probleem zijn.

Dit is pure discriminatie en deze onrechtvaardigheid neem ik niet!

- e-mail d.d. 22.11.2021 van de verzoeker aan de Geschillencommissie waarbij hij verwijst naar zijn grieven ten aanzien van het standpunt van de Klachten- en bemiddelingsdienst d.d. 22.11.2021:

"(...) Opgelet, dit is een tweede klacht bij deze referentie!

Geachte,

Ik kan niet akkoord gaan met de beslissing en het tweede schrijven onderaan en geef mijn antwoord daarop (hier net onder weergegeven) aan u als klacht om hier beroep tegen in te stellen.

Het moge duidelijk zijn dat ik recht zou moeten hebben op 100% van de sociale toeslag i.p.v. de 50% die mij nu wordt toebedeeld.

Graag reactie.

Bij voorbaat dank,

.....

----- Doorgestuurd bericht -----

Onderwerp:Re: Jouw klacht,,

Datum:Mon, 22 Nov 2021 12:08:28 +0100

Van:..... <.....>

Aan:info@groeipakket.be

CC:info@vlaamseombudsdienst.be

Beste,

Nogmaals bedankt voor uw antwoord, maar dit is dus ook teleurstellend.

Mag ik u eens iets vragen? Stel dat mijn jongste dochter 17 was en de rechter het zwaartepunt van het verblijf bij mij zou leggen. Dan zou ik toch 100% van de sociale toeslag krijgen of niet? Als mijn jongste dochter dan 18+ zou worden, dan zou ik toch nog steeds 100% van de sociale toeslag krijgen of niet?

Begrijpt u niet dat dit pure discriminatie is? Omdat mijn jongste dochter 19 is, MAG de rechter zich niet uitspreken over het zwaartepunt van het verblijf. De moeder heeft GEEN recht op sociale toeslag, dus zou zij me die helft ook niet kunnen doorgeven.

Mag ik u eens vragen, hoe kan men dan 100% sociale toeslag krijgen voor een kind dat ouder is dan 18??? Legt u me dat eens uit.

Mijn jongste dochter is permanent bij mij en ik zou geen recht hebben op de volledige sociale toeslag? Dat slaat toch nergens op? Dit is toch helemaal tegen de geest van het groeipakket!

De rechter heeft hier een fout gemaakt en ook de wetgeving is incorrect.

Bedankt dat u me doorverwijst, maar het zou beter zijn dat u als actor optreedt om deze absurde situatie in de wetgeving recht te zetten. Ben ik echt de enige in deze situatie?

U bent uitstekend geplaatst om deze Kafkaïaanse toestand aan te kaarten en recht te laten zetten.

Wat u doet door door te verwijzen naar de geschillencommissie is eerder symptoombestrijding dan de fout bij de bron aan te pakken.

Bij deze een uitnodiging om als organisatie hier een rol in te spelen.

Graag uw reactie! Graag ook antwoord op bovengestelde vragen."

Ter zitting stipt de verzoeker zijn teleurstelling aan en meent hij dat het gaat om een asociale interpretatie van de toepasselijke wetgeving terwijl hij onnodige gerechtskosten bij de familierechtbank heeft gedaan op suggestie van de verwerende partij.

4. Standpunt van verwerende partij:

- brief d.d. 29.01.2021 van verwerende partij aan verzoeker:

"(...) Voor de sociale toeslagen geldt een andere regeling.

Die kunnen wel gesplitst worden, zodat elke ouder een deel van de toeslag kan krijgen op een eigen rekening.

Dat is het geval indien jullie en opvoeden in zogenaamde gelijkmatig verdeelde huisvesting. berekent dan hoeveel elke ouder krijgt van de toeslag, met een maximum van de helft. Is de huisvesting niet gelijkmatig geregeld? Bezorg dan het vonnis van de rechter voor onze berekening. (...)"

- **beslissing per e-mail d.d. 11.02.2021 van verwerende partij aan verzoeker:**

“Wij hebben uw dossier overlegd met onze juridische dienst.

Jammer genoeg mogen we de verklaring niet aanvaarden en moeten we verder van een afwisselend verblijf uitgaan. Bijgevolg moeten we de sociale toeslag verder blijven verdelen tussen u en Mevr.”

- **beslissing per e-mail d.d. 15.07.2021 van verwerende partij aan verzoeker:**

“Wij hebben jouw e-mail goed ontvangen en kunnen jou hierbij bevestigen dat het Groeipakket vanaf juli 2021 aan jou betaald zal worden. De betaling van de maand juli gebeurt op 8/8/2021.

Helaas kunnen wij dit vonnis niet met terugwerkende kracht toepassen. Wij mogen dit maar toepassen vanaf de maand van ontvangst van het vonnis.

Aarzel niet ons te contacteren voor meer informatie. Wij helpen je graag.”

- **standpunt per e-mail d.d. 24.09.2021 van de verwerende partij:**

Op verzoek van het secretariaat van de Geschillencommissie, bezorgde de verwerende partij het volgende standpunt:

“(...) Hieronder vindt u een uiteenzetting van de feiten en de toegepaste wetgeving en instructies.

De moeder is de (enige) bijslagtrekkende (begunstigde)

De gezinsbijslagen voor °..... 1998 en °.....2002 werden zowel vóór als na de invoering van het Groeipakket betaald aan de bijslagtrekkende-moeder, mevrouw

Het Groeipakket van werd geschorst sinds 02/2021 omdat zij meer dan 80 uren per maand werkt. Voor wordt er nog steeds betaald in de hoedanigheid van student.

*Dit in overeenstemming met art. 69, §1 van de Algemene Kinderbijslagwet dat stelt dat de kinderbijslag en het kraamgeld worden betaald aan de **moeder**, en met art. 212, §1 van het Groeipakketdecreet dat stelt dat de bijslagtrekkende op 31 december 2018 de bijslagtrekkende blijft, tenzij een wijziging in het ouderlijk gezag of in de opvoedingssituatie van het kind zich voordoet.*

Het gezin woonde samen tot 04/01/2021, waarna meneer alleen woont met beide kinderen. Toelichtingsnota 7, Bijlage 1, punt 2.1. (stuk 1) stelt uitdrukkelijk dat dit geen wijziging is in de opvoedingssituatie zoals bedoeld in art. 212, §1 Groeipakketdecreet:

*Als de ouders **scheiden** en één van de ouders verhuist en gaat alleen wonen, dan wordt dit **niet beschouwd als een verandering in de opvoedingssituatie**. Er verandert dan niets aan het*

dossier op vlak van bijslagtrekkende/begunstigde(n). Ook niet als een kind meeverhuist met de ouder en/of een kind bij de andere ouder blijft.

Om deze reden had de feitelijke scheiding op 04/01/2021 geen gevolgen wat betreft de bijslagtrekkende/begunstigde. De moeder bleef het Groeipakket ontvangen als enige begunstigde.

Omschakeling naar een begunstigenkern met beide ouders

Op 27/01/2021 contacteerde mevrouw ons telefonisch met de vraag of het Groeipakket aan meneer kon betaald worden. Daarop hebben wij meneer geïnformeerd van de mogelijkheid om zichzelf als begunstigde aan te duiden, zoals wordt voorzien in art. 212, §3 Groeipakketdecreet, zodat beide ouders samen als begunstigenkern een rekeningnummer kunnen kiezen, waar hij ook mee instemde (stuk 2).

Vanaf 01/02/2021 zijn beide ouders begunstigen voor Het rekeningnummer van mevrouw werd overgenomen van het bijslagtrekkende-dossier overeenkomstig diezelfde Toelichtingsnota 7, Bijlage 1, punt 2.2. (stuk 1):

Indien de vroegere bijslagtrekkende deel uitmaakt van de begunstigenkern, worden de gezinsbijslagen met inbegrip van de sociale toeslag **verder betaald op de reeds gekende rekening**. De beide begunstigen worden hierover ingelicht. In die brief wordt uitgelegd dat ervan uitgegaan wordt dat de voortzetting van de betaling op de gekende bankrekening tegemoetkomt aan hun keuze. In de brief moet verder worden vermeld dat, mocht dat niet zo zijn, **zij met een schriftelijk verzoek samen kunnen vragen om de gezinsbijslagen op een andere rekening te storten**. Er dient te worden aan toegevoegd dat, mocht slechts één van beiden zijn toestemming voor de betaling op de gekende rekening intrekken, de gezinsbijslagen zullen betaald worden **aan de jongste** van hen volgens zijn keuze.

Beide ouders werden hiervan verwittigd per brief op 29/01/2021 (stuk 3). Meneer bezorgde ons op 11/03/2021 zijn rekeningnummer (stuk 4), maar helaas heeft mevrouw als jongste ouder nooit gereageerd waardoor wij niet konden ingaan op zijn vraag om op zijn rekening te storten, conform art. 65, §5 Groeipakketdecreet en Toelichtingsnota 7, Bijlage 1, punt 2.2. (zie hierboven).

Ontvangst vonnis en gevolgen

Op 05/07/2021 ontvingen wij het vonnis van 25/06/2021 van de rechtbank van eerste aanleg, sectie familie- en jeugdrechtbank (stuk 5). Hierin stelt de rechter vast dat:

- Niet meer gestatueerd dient te worden over het verblijf van en ingevolge hun tussengekomen meerderjarigheid, doch **noteert dat partijen onderling geen betwisting voeren dat de kinderen volledig en voltijds bij hun vader verblijven.**
- Beide partijen akkoord zijn met de **integrale toekenning van de toelagen** in het kader van het gezinsbeleid (kinderbijslag), hierin **eveneens begrepen een gebeurlijke sociale toeslag**, voor hun kinderen en, **aan**, en dit **met ingang van februari 2021**.

En bepaalt de rechter dat zijn rechten hiertoe kan laten gelden ten aanzien van de uitbetaler van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (de kinderbijslag) en zich daartoe

kan wenden tot het kinderbijslagfonds / de instelling die voor uitbetaling instaat op grond van de vastgelegde gerechtigdheden, opdat de verschuldigde bedragen kunnen worden berekend en rechtstreeks kunnen worden uitgekeerd en **opdat onterecht ontvangen bedragen kunnen worden teruggevorderd door die instelling.**

Dit gaat om een aanduiding van een ontvanger van het Groeipakket (het principe van sommendelegatie). In art. 16 BVR Begunstigden lezen we dat de gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in titel 2 van boek 2, deel 4, van het voormelde decreet, uitwerking hebben **vanaf de datum waarop de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt.**

Dit principe wordt ook bekrachtigd in Toelichtingsnota 7, Bijlage 2, punt 7.5 (stuk 6):

Betreft het vonnis van aanwijzing ontvanger dan heeft dit onmiddellijk uitwerking vanaf de datum van ontvangst van het vonnis, en dit voor het heden en het verleden.

Voorbeeld:

De uitbetalingsactor ontvangt op 15.04.2019 een vonnis waarin er een andere persoon dan de begunstigde(n) als ontvanger van de gezinsbijslag wordt aangeduid. Het vonnis heeft onmiddellijke uitwerking op 15.04.2019.

In september 2019 concludeert de uitbetalingsactor dat er vanaf januari 2019 een recht op sociale toeslag bestaat en dat deze niet werd uitbetaald.

Zowel de achterstallige (vanaf 01.01.2019) als de toekomstige toe te kennen sociale toeslag wordt uitbetaald aan de aangeduide ontvanger.

Het vonnis werd ontvangen op 05/07/2021. De rechter stelt wel dat de toekenning aan de vader ingaat vanaf 01/02/2021, maar mag niet afwijken van de wet. Om deze reden kennen wij de gezinsbijslagen via het principe van sommendelegatie dan ook terecht pas toe vanaf 07/2021 (eerste betaling op 06/08/2021). Meneer werd hiervan op de hoogte gebracht (stuk 7).

Wat betreft de sociale toeslagen

Mevrouw heeft volgens het aanslagbiljet inkomstenjaar 2019 geen recht op een sociale toeslag wegens een te hoog inkomen.

Meneer is langdurig 66% arbeidsongeschikt en heeft volgens het aanslagbiljet inkomstenjaar 2019 recht op een sociale toeslag wegens een laag inkomen.

Om deze reden werd er geen sociale toeslag betaald aan mevrouw

Sinds 01/02/2021 (naar aanleiding van de omschakeling tot begunstigdenkern) wordt 50% van de sociale toeslag betaald aan meneer, onder het principe van gelijk verdeelde huisvesting van de meerderjarige kinderen.

Meneer betwist dat hij slechts 50% van de sociale toeslag ontvangt. Hij is sommendelegant van het volledige Groeipakket, inclusief de sociale toeslagen. Echter is er geen recht op een sociale toeslag op basis van het gezin van mevrouw Om die reden ontvangt hij dan ook slechts 50% van de sociale toeslag, op basis van zijn eigen inkomsten.

Per vergissing werden de kinderen voor 100% in het gezin van meneer beschouwd voor de maanden juli en augustus. Dit werd rechtgezet vanaf september (stuk 8).

De rechter heeft geen verblijfsregeling bepaald of bekrachtigd (art. 18, 3de tot 5de lid Groeipakketdecreet). Hiertoe is hij ook niet bevoegd, aangezien het om meerderjarige kinderen gaat.

Dit principe wordt ook verschillende keren herhaald in Toelichtingsnota 7, Bijlage 2 (Stuk 6):

*Vanaf 01.01.2019 worden er geen modellen L meer verstuurd en **gaan we bij meerderjarigheid uit van het principe gelijk verdeelde huisvesting**, of als er al een vonnis is op het moment dat het kind minderjarig was, dan vermoeden we dat er in de praktijk niets verandert aan de situatie en blijft het dossier zoals het is tot er zich een wijziging in de opvoedingssituatie voordoet. (punt 3)*

*De eerste 3 vonnissen met betrekking tot het ouderlijk gezag en de huisvesting worden enkel uitgesproken indien er minderjarige kinderen zijn. **Voor meerderjarige kinderen bestaat er geen ouderlijk gezag meer en zij kunnen zelf beslissen waar ze wonen.** (punt 5.1.)*

Bijgevolg blijft het principe van gelijk verdeelde huisvesting voor de meerderjarige kinderen gelden. Dit betekent dat meneer wel sommendelegant wordt van 50% van de sociale toeslag van mevrouw, maar blijft deze berekend op basis van de inkomstenkern van mevrouw.

Conclusie

Vanaf 01/07/2021 wordt het principe sommendelegatie voor het volledige Groeipakket toegepast op basis van het vonnis ontvangen op 05/07/2021.

We gaan verder uit van gelijk verdeelde huisvesting, met als gevolg dat 50% van de sociale toeslag blijft gebaseerd op de inkomstenkern van mevrouw ”

5. Beslissing van de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket

Ingevolge de klacht d.d. 11.02.2021 van de verzoeker en de diverse replieken heeft de Klachten- en bemiddelingsdienst van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket als volgt geantwoord.

- **Antwoord d.d. 29.10.2021 van de Klachten- en bemiddelingsdienst in antwoord op de vraag van verzoeker d.d. 11.02.2021:**

“(...) Ik ontving je e-mail van 11 februari 2021 met de vraag om te bemiddelen in je dossier omtrent de gelijke verdeling van de huisvesting. Na onderzoek van je vraag kan ik je het volgende meedelen.

Regelgeving:

Zoals de uitbetaler gemeld heeft, is het wettelijk niet toegelaten om in dit verband een verklaring op eer te aanvaarden. De uitbetaler kan zich hiervoor enkel baseren op een vonnis of een bekrachtigde overeenkomst.

Bij gebrek aan een vonnis of bekrachtigde overeenkomst geldt het vermoeden dat het kind in gelijkmatig verdeelde huisvesting wordt opgevoed, en regelt men het dossier dienovereenkomstig. Dat betekent de samenstelling van 2 inkomstenkernen en elke ouder maakt aanspraak op de helft

van de sociale toeslag in overeenstemming met zijn inkomsten- en gezinssituatie.

Bij ontvangst van een vonnis of een door de rechtbank bekrachtigde overeenkomst, wordt de erin opgenomen verblijfsregeling in aanmerking genomen. Indien het vonnis de gelijkmatig verdeelde huisvesting bevestigt, dient het dossier niet te worden aangepast.

Indien blijkt dat het zwaartepunt van het verblijf van het kind bij een van de ouders ligt (volgens het vonnis niet volgens het domicilie of de feitelijke hoofdverblijfplaats), wordt een enkele inkomstenkern rond de ouder bij wie het kind hoofdzakelijk verblijft, samengesteld en maakt deze ouder aanspraak op het volledige bedrag van de sociale toeslag in overeenstemming met zijn inkomsten- en gezinssituatie.

Overeenkomstig artikel 16 van het BVR Begunstigden moet de uitbetaler elektronisch of schriftelijk een duidelijk leesbare en volledige kopie ontvangen van de gerechtelijke uitspraak over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid. De gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in titel 2 van boek 2, deel 4, van het voormelde decreet, hebben uitwerking vanaf de datum waarop de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt.

Het vonnis kan niet met terugwerkende kracht worden toegepast.

Jouw dossier:

Jouw uitbetaler ontving in eerste instantie geen vonnis waardoor ze er dienen vanuit te gaan dat de kinderen worden opgevoed in gelijkmatig verdeelde huisvesting. Hierdoor gebeurde de uitbetaling van het Groeipakket volgens de regels die dan van toepassing zijn. Tot en met juni 2021 werd het Groeipakket uitbetaald aan de begunstigdekern op rekening van de moeder als jongste ouder.

Jouw uitbetaler ontving op 5 juli 2021 een vonnis. Op basis van dit vonnis wordt het Groeipakket vanaf juli 2021 (betaling 8/8/2021) volledig aan jou betaald. Je ontving voor de maand juli 2021 de volgende toeslagen: Basisbedrag: 95,81 euro + Sociale toeslag: 104,94 euro + Leeftijdstoelage: 63,40 euro + Schoolbonus: 62,42 euro = 326,57 euro. De schoolbonus is een jaarlijkse toeslag dat samen met het Groeipakket voor juli wordt uitbetaald.

Rekening houdend met bovenvermelde gegevens besluit ik dat je dossier correct werd behandeld door de uitbetaler"

- **Antwoord d.d. 19.11.2021 van de Klachten- en bemiddelingsdienst in antwoord op de reactie van verzoeker d.d. 02.11.2021:**

"In navolging van jouw antwoord van 2 november 2021 kan ik jou het volgende meedelen:

- *De uitbetaler dient steeds van gelijk verdeelde huisvesting uit te gaan tenzij een vonnis dit anders vermeldt. Zoals je in jouw mail schrijft heeft de rechter zich niet uitgesproken over het zwaartepunt van het verblijf van het kind. Hierdoor dient de uitbetaler de richtlijnen toe te passen die van toepassing zijn bij gelijk verdeelde huisvesting. Elk van de begunstigde kan in dit geval recht hebben op 50% van de sociale toeslag.*
- *Het is voor een uitbetaler niet toegelaten om vonnissen retroactief toe te passen. In het Groeipakketdecreet artikel 16 BVR Begunstigden staat het volgende vermeld:
De gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling van de*

toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in titel 2 van boek 2, deel 4, van het voormelde decreet, hebben uitwerking vanaf de datum waarop de uitbetaler de uitspraak ontvangt. Hierdoor is het niet mogelijk om een vonnis retroactief toe te passen.

Rekening houdend met bovenvermelde gegevens dien ik te melden dat jouw uitbetaler de vigerende regelgeving correct heeft toegepast.”

- **Antwoord d.d. 19.11.2021 van de Klachten- en bemiddelingsdienst in antwoord op de reactie van verzoeker d.d. 02.11.2021:**

“Naar aanleiding van je bijkomende vraag van 22 november 2021 kan ik het volgende melden:

- *Wanneer uit een vonnis blijkt dat de huisvesting van een jongere niet gelijk verdeeld is, dan kan enkel het gezin waarin het kind het meest verblijft recht hebben op het volledig bedrag van de sociale toeslag. Wanneer de jongere 18 jaar wordt, zal dit behouden blijven tenzij het domicilieadres van de jongere wijzigt van de ene naar de andere ouder. Er wordt dan weer van gelijk verdeelde huisvesting uitgegaan.*

Als klachten- en bemiddelingsdienst van het Groeipakket is het mijn bevoegdheid om na te gaan of de uitbetaler de regelgeving heeft toegepast. Ik heb jouw dossier volledig onderzocht en kan vaststellen dat de uitbetaler correct heeft gehandeld. Zonder nieuwe feitelijke elementen sluit ik het klachtendossier.”

6. Beoordeling in rechte:

In casu gaat het geschil over de al dan niet retroactieve toepassing van het vonnis van de Familierechtbank voor de wijze van berekening van de sociale toeslag vanaf 01.02.2021. Verzoeker (die de helft van de sociale toeslag ontving omdat zijn inkomsten het grensbedrag niet overschreden) gaat er namelijk niet mee akkoord dat de andere helft van de sociale toeslag werd onderzocht in het gezin van zijn ex-partner terwijl er volgens verzoeker geen sprake was van een gelijkmatig verdeelde huisvesting. Verzoeker verwijst hiervoor naar de beëindiging van de wettelijke samenwoning met de moeder van de kinderen waarna verzoeker alleen met de kinderen was gedomicilieerd; tevens verwijst hij naar het vonnis van de Familierechtbank dat hij bekwam en waarin gestatueerd werd dat de kinderen volledig en voltijds bij hem verblijven; tevens blijkt uit het vonnis dat verzoeker retroactief met ingang van 1 februari 2021 het Groeipakket, inclusief een gebeurlijke sociale toeslag, dient te ontvangen.

Bij uitbreiding stelt zich tevens de vraag in welke mate het vonnis van de Familierechtbank uitwerking kan hebben voor de toekomstige berekening van de sociale toeslag. Hoewel de verzoeker namelijk sinds de ontvangst van het vonnis door verwerende partij als sommandelegant wordt beschouwd voor het volledige Groeipakket, inclusief de sociale toeslag, gebeurt voor het meerderjarig kind van verzoeker dat nog aanspraak kan maken op Groeipakket, de berekening van de sociale toeslag nog steeds bij helften (50% in het gezin van verzoeker en 50% in het gezin van de moeder) bij toepassing van een vermoeden van gelijkmatig verdeelde huisvesting terwijl volgens verzoeker de sociale toeslag aan 100% moet worden onderzocht in zijn gezin.

6.1. Toepasselijke bepalingen van het Groeipakketdecreet – Memorie van toelichting

De bepalingen van artikel 18, 1e t.e.m. 5e lid Groeipakketdecreet inzake de sociale toeslag stellen dat:

“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de begunstigden bepaalde grenzen niet overschrijden.

Het bedrag van de toeslag, vermeld in het eerste lid, bedraagt:

1° 50 euro per kind voor gezinnen tot en met twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.378,60 euro bedragen;

2° 80 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis niet meer dan 30.386,52 euro bedragen;

3° 60 euro per kind voor gezinnen met meer dan twee rechtgevende kinderen, waarvan de gezinsinkomsten op jaarbasis tussen 30.386,52 euro en 60.000 euro liggen.

Als ten gevolge van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders, wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.

*Als de huisvesting van het rechtgevende kind **niet gelijk is verdeeld** tussen beide ouders, **zoals bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank**, wordt het kind voor de toepassing van het tweede lid **alleen** meegeteld in het gezin waar het kind meer dan de helft van de tijd verblijft. Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.”*

In de Memorie van toelichting betreffende het Groeipakketdecreet wordt dienaangaande verduidelijkt dat: *“Er wordt **gestreefd naar een maximale automatische rechtentoekenning. Aangezien met de sociale toeslag beoogd wordt de draagkracht van een gezin gericht te ondersteunen en bevorderen, is het belangrijk dat de toeslag terecht komt in het gezin waar het kind opgroeit.** In geval van gelijkmatig verdeelde huisvesting (50/50) zoals bepaald of bekrachtigd door de rechtbank, wordt naar het inkomen van beide ouders apart, binnen hun nieuw samengestelde gezin, gekeken en bepaald of ze allebei, geen van beiden of één van beiden recht hebben of heeft op een toeslag. Kinderen met gelijk verdeelde huisvesting tellen slechts voor de helft mee in het nieuw samengestelde gezin. **In geval van niet gelijk verdeelde huisvesting zoals bepaald of bekrachtigd door de rechtbank, wordt gekeken naar het inkomen van de ouder, binnen zijn of haar nieuw samengestelde gezin, waar het zwaartepunt van verblijf is.** In geval er geen uitspraak is van de rechtbank (bv. omdat de partners niet getrouwd waren), dan wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevend kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, in beide gezinnen voor de helft meegeteld.”*

Aansluitend is de aanduiding van de begunstigde van de sociale toeslag als volgt bepaald in artikel 58 Groeipakketdecreet:

“§1. Bij een gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind bij beide ouders wordt de helft van de sociale toeslag in het kader van de gezinsbijslagen, vermeld in artikel 18, toegekend aan elke ouder die een gezin vormt met het rechtgevende kind dat aan de toekenningsvoorwaarden van de sociale toeslag voldoet.

§2. Bij een ongelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind bij beide ouders wordt de sociale toeslag in het kader van de gezinsbijslagen, vermeld in artikel 18, volledig toegewezen aan de ouder bij wie het rechtgevende kind voor meer dan de helft van de tijd verblijft.

§3. Een afwijking van de voorgaande paragrafen is mogelijk nadat de bevoegde rechtbank daarover een uitspraak in het belang van het kind heeft gedaan. De meest gerede partij bezorgt de gerechtelijke uitspraak aan de uitbetalingsactor.”

In de Memorie van toelichting wordt eveneens benadrukt dat beoogd wordt de draagkracht van een gezin gericht te ondersteunen en te bevorderen:

*“Aangezien met de sociale toeslag beoogd wordt de draagkracht van een gezin gericht te ondersteunen en te bevorderen, **is het belangrijk dat de sociale toeslag terecht komt in het gezin waar het kind opgroeit.***

In geval van gelijkmatig verdeelde huisvesting (50/50) zoals bedoeld in artikel 58, § 1, wordt naar het inkomen van beide ouders apart, binnen hun nieuw samengestelde gezin, gekeken en bepaald of ze allebei, geen van beiden of één van beiden recht hebben of heeft op een sociale toeslag.

In de mate dat beide ouders recht hebben op de sociale toeslag wordt elk van hen voor de helft van (het bedrag van) de sociale toeslag als begunstigde aangeduid. In de mate dat één ouder recht heeft op de sociale toeslag, wordt deze ook voor de helft van (het bedrag van) de sociale toeslag als begunstigde aangeduid.

In gevallen van niet gelijk verdeelde huisvesting, zoals bedoeld in artikel 58, § 2, wordt enkel gekeken naar het inkomen van de ouder, al dan niet binnen zijn of haar nieuw samengestelde gezin, waar het zwaartepunt van verblijf is van het rechtgevend kind. De ouder waar het rechtgevend kind voor meer dan de helft van de tijd verblijft en welke recht heeft op de sociale toeslag, wordt als begunstigde aangemerkt voor het volledige bedrag van deze toeslag. Deze regeling valt te verantwoorden: het is administratief onmogelijk of minstens te omslachtig om, naargelang de diverse procentuele verdeelsleutels van de huisvesting, telkenmale te voorzien in hiermee gelijklopende verdeelsleutels bij de toekenning van de bedragen van de sociale toeslag.

Niettemin, om eventuele ongewenste effecten van de in artikel 58 opgenomen aanwijzing van begunstigde bij gelijk verdeelde huisvesting (paragraaf 1) dan wel niet gelijk verdeelde huisvesting (paragraaf 2) te beperken, wordt bepaald in artikel 58, § 3 dat de bevoegde rechtbank hierop afwijkingen kan toestaan in het belang van het kind. De bevoegde rechtbank is op vandaag de familierechtbank, zoals bedoeld in artikel 76 van het Gerechtelijk Wetboek. De meest gerede partij, d.i. de partij die het best geplaatst is (meestal de ouder, of de persoon die er belang bij heeft), bezorgt hiertoe de gerechtelijke uitspraak aan de uitbetalingsactor.”

6.2. Administratieve praktijk

De Geschillencommissie verwijst naar de **beslissing van de Geschillencommissie nr. 2020/15 van 11 september 2020** waarbij de Commissie destijds reeds vaststelde dat de supra in de Memorie van toelichting vermelde doelstellingen om enerzijds te komen tot een maximale automatische rechtentoekenning en anderzijds het gericht ondersteunen en bevorderen van de draagkracht van een gezin door de toeslag terecht te doen komen in het gezin waar het kind opgroeit, in de administratieve praktijk op de volgende wijze zo veel mogelijk met elkaar in overeenstemming werden gebracht (cf. punt 2.2 van de Toelichtingsnota 8 van 3 december 2019 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket betreffende de vaststelling en de betaling van sociale toeslagen):

“Er is geen gelijkmatig verdeelde huisvesting

Zolang de gezinsbijslag voor het rechtgevend kind op basis van artikel 225 van het decreet verder aan de bijslagtrekkende betaald wordt, wordt er slechts 1 enkele inkomstenkern rond de bijslagtrekkende gevormd.

Wat in de andere situaties: namelijk nieuwe gevallen en bij overgang van bijslagtrekkende naar begunstigenkern?

Als het exclusief gezag aan één van de ouders is toegekend, wordt deze ouder de enige begunstigde, ongeacht bij welke ouder het kind verblijft. Er zal dus slechts één inkomstenkern gevormd worden rond deze ouder die de volledige sociale toeslag zal ontvangen waarop hij recht heeft.

Als de ouders het kind opvoeden in co-ouderschap maar uit een vonnis of een bekrachtigde overeenkomst blijkt dat het zwaartepunt van het verblijf (geen 50/50) bij één van de ouders ligt, wordt een begunstigenkern gevormd bestaande uit beide ouders maar de sociale toeslag zal enkel beoordeeld worden in de inkomstenkern rond de ouder bij wie het zwaartepunt van het verblijf ligt. Hierbij primeert de bepaling in het vonnis of de bekrachtigde overeenkomst op het domicilie van het kind.

Deze regeling geldt vanaf 1 januari 2020 dus ook wanneer een bijslagtrekkende of een mogelijke begunstigen op basis van artikel 225,§3 van het decreet om de toepassing van de regeling inzake begunstigen vraagt. (...)

Procedure

Het vonnis primeert op het domicilie.

Bij gebrek aan een vonnis of bekrachtigde overeenkomst geldt het vermoeden dat het kind in gelijkmatig verdeelde huisvesting wordt opgevoed, en regelt men het dossier dienovereenkomstig. Dat betekent de samenstelling van 2 inkomstenkernen en elke ouder maakt aanspraak op de helft van de sociale toeslag in overeenstemming met zijn inkomsten- en gezinssituatie.

Bij ontvangst van een vonnis of een door de rechtbank bekrachtigde overeenkomst, wordt de erin opgenomen verblijfsregeling in aanmerking genomen. Indien het vonnis de gelijkmatig verdeelde huisvesting bevestigt, dient het dossier niet te worden aangepast. Indien blijkt dat het zwaartepunt van het verblijf van het kind bij een van de ouders ligt (volgens het vonnis niet volgens het domicilie of de feitelijke hoofdverblijfplaats), wordt een enkele inkomstenkern rond de ouder bij wie het kind hoofdzakelijk verblijft, samengesteld en maakt deze ouder aanspraak op het volledige bedrag van de sociale toeslag in overeenstemming met zijn inkomsten- en gezinssituatie.

Overeenkomstig artikel 17 van het BVR aanwijzing begunstigde hebben de gerechtelijke uitspraken tot aanwijzing van een begunstigde uitwerking vanaf de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt. De gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling hebben uitwerking vanaf de datum waarop de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt. Op uitgevoerde betalingen voor de ontvangst van de gerechtelijke uitspraak dient dus niet te worden teruggekomen.”

6.3. In casu

6.3.1. In casu werd er door verzoeker een vonnis d.d. 25.06.2021 van de Familierechtbank bij de Rechtbank van eerste aanleg te (afdeling) bekomen nadat de verwerende partij verzoeker erover had geïnformeerd dat er een vonnis nodig was waaruit de niet-gelijkmatig verdeelde huisvesting bleek om de sociale toeslag voor 100% te kunnen berekenen op basis van de inkomsten in het gezin van de verzoeker.

6.3.2. Vermits verzoeker de volledige sociale toeslag vordert vanaf 01.02.2021 stelt zich derhalve de vraag of het vonnis van de Familierechtbank een uitwerking of toepassing kan hebben voor deze periode.

6.3.3. Verwerende partij is als volgt te werk gegaan op basis van het vonnis d.d. 25.06.2021 van de Familierechtbank dat haar werd bezorgd op 05.07.2021:

*“(…) Dit gaat om een aanduiding van een ontvanger van het Groeipakket (het principe van sommendelegatie). In art. 16 BVR Begunstigden lezen we dat de gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in titel 2 van boek 2, deel 4, van het voormelde decreet, uitwerking hebben **vanaf de datum waarop de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt.***

Dit principe wordt ook bekrachtigd in Toelichtingsnota 7, Bijlage 2, punt 7.5 (stuk 6):

Betreft het vonnis van aanwijzing ontvanger dan heeft dit onmiddellijk uitwerking vanaf de datum van ontvangst van het vonnis, en dit voor het heden en het verleden.

Voorbeeld:

De uitbetalingsactor ontvangt op 15.04.2019 een vonnis waarin er een andere persoon dan de begunstigde(n) als ontvanger van de gezinsbijslag wordt aangeduid. Het vonnis heeft onmiddellijke uitwerking op 15.04.2019.

In september 2019 concludeert de uitbetalingsactor dat er vanaf januari 2019 een recht op sociale toeslag bestaat en dat deze niet werd uitbetaald.

Zowel de achterstallige (vanaf 01.01.2019) als de toekomstige toe te kennen sociale toeslag wordt uitbetaald aan de aangeduide ontvanger.

Het vonnis werd ontvangen op 05/07/2021. De rechter stelt wel dat de toekenning aan de vader ingaat vanaf 01/02/2021, maar mag niet afwijken van de wet. Om deze reden kennen wij de gezinsbijslagen via het principe van sommendelegatie dan ook terecht pas toe vanaf 07/2021 (eerste betaling op 06/08/2021). (…)”.

6.3.4. Verwerende partij heeft bijgevolg het door de verzoeker verkregen vonnis van de Familierechtbank aanvaard als een aanwijzing van ontvanger met onmiddellijke inwerkingtreding vanaf de ontvangst ervan door het Groeipakket vanaf dan steeds uit te betalen aan de verzoeker.

Wat betreft de door de verzoeker betwiste periode vanaf 01.02.2019 heeft de verwerende partij de berekeningswijze van de sociale toeslag echter niet herzien. De verwerende partij verwijst hierbij in haar argumentatie naar artikel 16 BVR Begunstigden³ en de richtlijnen uit de Toelichtingsnota nr. 7 – bijlage 2 van 6 juni 2019 van het VUTG betreffende feitelijke scheidingen en (echtscheidings)vonnissen, waarin wordt gesteld dat:

“Vanaf 01.01.2019 kan de Familierechtbank in het belang van het kind één van beide ouders als begunstigde aanwijzen.

Bij deze aanwijzingen is de uitbetalingsactor betrokken partij en wordt bijgevolg opgeroepen om te verschijnen ter zitting.

³ Artikel 16 van het BVR van 29 juni 2018 houdende nadere regels betreffende de aanwijzing van de begunstigden van de gezinsbijslagen en de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (hierna BVR Begunstigden).

Enkel als de uitbetalingsactor partij is in het geding en de rechter wijst één van de 2 ouders aan als enige begunstigde, dan wordt de uitspraak beschouwd als een effectieve aanwijzing begunstigde. Dit betekent dat er vanaf de eerste van de maand volgend op de ontvangst van de uitspraak een nieuwe begunstigdenkern ontstaat met de aangewezen ouder als enige begunstigde. Deze ontvangt integraal de gezinsbijslagen (basisbedrag en sociale toeslag). Dergelijke uitspraken kunnen zowel van toepassing zijn op minderjarige kinderen als op meerderjarige kinderen.

Als de uitbetalingsactor partij is in het geding en de rechter bepaalt enkel dat alle toelagen in het kader van het gezinsbeleid aan één van de 2 ouders moet worden uitbetaald, dan wordt de uitspraak beschouwd als een aanwijzing van ontvanger (geen aanwijzing begunstigde). In dit geval zijn beide ouders de begunstigten, maar wordt de gezinsbijslag, inclusief de sociale toeslag, via het principe sommandelegatie integraal uitbetaald aan de ouder die aangeduid wordt als ontvanger.

Indien er op het moment van de aanwijzing ontvanger nog sprake is van een bijslagtrekkend dossier, dan blijft dit behouden. De gezinsbijslag wordt wel integraal betaald aan de aangewezen ontvanger via het principe van sommandelegatie.

Wanneer de uitbetalingsactor een vonnis ontvangt dat dateert van vóór 01.01.2019 en waarin één van de 2 ouders wordt aangeduid als bijslagtrekkende, wordt dit vonnis vanaf 01.01.2019 beschouwd als een aanwijzing van ontvanger.

Indien de aangeduide ouder niet de bijslagtrekkende is, zal deze vanaf de eerste van de maand van ontvangst van het vonnis de gezinsbijslag integraal ontvangen via het principe sommandelegatie. De toepassing van het vonnis gebeurt enkel voor het kind voor wie de uitspraak geldt.”

De geciteerde richtlijnen betreffen de praktische toepassing van de bepalingen van artikel 16 van het BVR van 29 juni 2018 houdende nadere regels betreffende de aanwijzing van de begunstigten van de gezinsbijslagen en de uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BVR Begunstigten) dat stelt dat:

“De uitbetalingsactoren worden elektronisch of schriftelijk met een duidelijk leesbare en volledige kopie van de gerechtelijke uitspraak op de hoogte gebracht van de gerechtelijke uitspraken van de bevoegde rechtbanken over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid.

De gerechtelijke uitspraken tot aanwijzing van een begunstigde, vermeld in titel 1 van boek 2, deel 4, van het decreet van 27 april 2018, hebben uitwerking de eerste dag van de maand die volgt op de maand waarin de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt.

De gerechtelijke uitspraken die betrekking hebben op de voorwaarden van uitbetaling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid, vermeld in titel 2 van boek 2, deel 4, van het voormelde decreet, hebben uitwerking vanaf de datum waarop de uitbetalingsactor de uitspraak ontvangt.”

6.3.5. Er dient op te worden gewezen dat in artikel 58 Groeipakketdecreet duidelijk wordt bepaald aan wie de sociale toeslag dient toe te komen naargelang er sprake is van gelijkmatig verdeelde huisvesting (onderzoek van de sociale toeslag bij helften) of ongelijkmatig verdeelde huisvesting (onderzoek van de sociale toeslag in hoofde van de ouder bij wie het zwaartepunt van het verblijf van het kind ligt).

Uit het vonnis van de Familierechtbank blijkt het volgende inzake het verblijf van de kinderen van de verzoeker:

*(...) Stelt vast dat niet meer gestatueerd dient te worden over het verblijf van voornoemd en voornoemd ingevolge hun tussengekomen meerderjarigheid, doch **noteert dat partijen onderling geen betwisting voeren dat de kinderen volledig en voltijds bij hun vader verblijven op het adres te,**”*

Zodoende blijkt volgens de Geschillencommissie dat inzake het criterium dat de kinderbijslagregelgeving erop nahoudt om de sociale toeslag te onderzoeken in hoofde van de ouder bij wie het zwaartepunt van het verblijf van het kind ligt, dat het zwaartepunt van de verblijfsregeling van de kinderen van de verzoeker duidelijk bij verzoeker ligt. Dit blijkt uit de bewoordingen van rechtbank 'volledig en voltijds' en stemt tevens overeen met de gegevens van het Rijksregister volgens welke de verzoeker alleen gedomicilieerd is met de kinderen sinds 01.02.2021.

6.3.6. De verwerende partij werpt op dat uit artikel 16 BVR Begunstigden blijkt dat gerechtelijke uitspraken enkel uitwerking kunnen hebben voor de toekomst.

Bij beslissing nr. 2020/015 van 11 september 2020 stelde de Geschillencommissie het volgende vast inzake artikel 16 BVR Begunstigden: *“Deze bepaling is ingegeven door de bekommernis om het administratief dossierbeheer vlot te laten verlopen, en rechtzettingen voor het verleden te vermijden; een volstrekt terechte bekommernis overigens wanneer een uitbetalingsactor, onwetende van een tussengekomen vonnis, intussen te goeder trouw de kinderbijslag uitbetaalde.”*

6.3.7. De bijzonderheid in het voorliggende dossier ligt in het feit dat - zoals de verzoeker aangeeft - de wettelijke samenwoning in goede verstandhouding tussen de beide ouders werd beëindigd en er geen vonnis van de Familierechtbank nodig bleek om hun onderlinge belangen te regelen. De verzoeker geeft daarbij aan dat hij vanaf 01.02.2021 alleen gedomicilieerd was met de kinderen. Het vonnis van de Familierechtbank statueert dat de kinderen volledig en voltijds bij verzoeker verblijven. De Geschillencommissie stelt vast dat de rechtbank aangeeft geen verblijfsregeling te kunnen uitspreken voor de kinderen aangezien beide kinderen op het moment van de uitspraak van het vonnis, de vordering van verzoeker, en de vraag van de verwerende partij om een vonnis, reeds meerderjarig waren. Ook de verwerende partij bevestigt dat de rechtbank geen uitspraak kan doen over de verblijfsregeling van de kinderen, gelet op het feit dat ze meerderjarig zijn.

Voor het onderzoek van de sociale toeslag wordt met het oog op het maximaliseren van de automatische rechtentoekenning, ingeval van de afwezigheid van een vonnis, uitgegaan van een vermoeden van gelijkmatig verdeelde huisvesting (cf. artikel 18, vijfde lid Groeipakketdecreet: *“Als de al dan niet gelijkmatig verdeelde huisvesting van het rechtgevende kind niet is bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevende kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het bedrag van de toeslag gehalveerd toegekend in elk rechtgevend gezin.”*). Zo ook bleek supra uit de Memorie van toelichting: *“In geval er geen uitspraak is van de rechtbank (bv. omdat de partners niet getrouwd waren), dan wordt ervan uitgegaan dat de huisvesting van het rechtgevend kind gelijk is verdeeld tussen de ouders en wordt het kind voor de berekening van de toeslag en de gezinsgrootte, in beide gezinnen voor de helft meegeteld.”*

De Geschillencommissie meent dat gelijkmatig verdeelde huisvesting sinds een aantal jaren het algemene principe is bij echtscheidingsvonnissen, en wordt er dus vanuit gegaan dat in de meeste kinderbijslagdossiers de sociale toeslag inderdaad bij helften moet worden onderzocht.

6.3.8. Echter - overeenkomstig de administratieve richtlijnen voor een maximaal geautomatiseerd dossierbeheer – is de verwerende partij uitgegaan van gelijkmatig verdeelde huisvesting (en dus

onderzoek bij helften, in het gezin van verzoeker en in het gezin van mevrouw) omdat er geen vonnis beschikbaar was in het kinderbijslagdossier.

Naderhand is gebleken dat dit een verkeerd uitgangspunt was dat geleid heeft tot een derving van de helft van de sociale toeslag in hoofde van de verzoeker aangezien de moeder niet voldeed aan de toekenningsvoorwaarden om er recht op te kunnen hebben. Zoals de verzoeker aangeeft: *“De klassieke kinderbijslag kan ik met terugwerkende kracht vragen aan mijn ex-partner. Zij heeft echter niet de andere helft van de sociale toeslag gekregen, dus kan zij me die niet geven.”*

Aangezien de rechtbank ingevolge de vordering van verzoeker d.d. 19.03.2021 statueert dat de kinderen volledig en voltijds bij de vader verblijven, en tevens bepaalt dat de verzoeker recht heeft op het Groeipakket en de gebeurlijke sociale toeslag met ingang van 01.02.2021, lijkt het de Geschillencommissie zeer tegenstrijdig om hieruit af te leiden dat de verzoeker recht heeft op de uitbetaling van het Groeipakket, maar het onderzoek van de sociale toeslag toch nog zou moeten gebeuren in het gezin van de moeder voor 50%. Volgens de Geschillencommissie moet uit de woordkeuze ‘statueert’ van de familierechter begrepen worden dat de rechtbank onderschrijft dat de kinderen tijdens de volledige duur van de gerechtelijke procedure en sinds het einde van de wettelijke samenwoning van de ouders, volledig en voltijds bij de verzoeker verbleven.

In die zin meent de Geschillencommissie dat bijgevolg de bepaling van artikel 18, vierde lid Groeipakketdecreet van toepassing is vanaf 01.02.2021, als volgt:

“Als de huisvesting van het rechtgevend kind niet gelijk is verdeeld tussen beide ouders, zoals bepaald of bekrachtigd door de bevoegde rechtbank, wordt het kind voor de toepassing van het tweede lid alleen meegeteld in het gezin waar het kind meer dan de helft van de tijd verblijft.”

De Geschillencommissie meent bijgevolg dat het vonnis van de rechtbank een voldoende rechtsgrond vormt op basis waarvan de verwerende partij het recht op een sociale toeslag enkel in het gezin van de verzoeker dient te onderzoeken met ingang van 01.02.2021.

6.3.9. Wat betreft het argument van de verwerende partij dat het vonnis van de Familierechtbank niet met terugwerkende kracht kan toegepast worden, dient het volgende te worden vastgesteld.

Het is evident dat verzoeker – geconfronteerd met de vraag van de verwerende partij naar een vonnis – onderhevig was aan de noodzakelijke termijn van een gerechtelijke procedure om dit vonnis te bekomen. Uit geen enkel element blijkt overigens enige nalatigheid van verzoeker. Hij lijkt integendeel telkens te hebben geprobeerd onmiddellijk het nodige doen om zijn dossier in orde te brengen, in eerste instantie door een verklaring op eer te bezorgen zoals naderhand werd gevraagd door de verwerende partij (maar nadien toch afgewezen), en in tweede instantie door specifiek voor de kinderbijslag op zeer korte termijn na de negatieve beslissing van de verwerende partij (11.02.2021) een procedure op te starten voor de Familierechtbank (19.03.2021). Indien de rechtbank dan finaal in haar vonnis het volledig en voltijds verblijf van de kinderen bij verzoeker statueert en hem aanwijst als ontvanger met terugwerkende kracht, kan volgens de Geschillencommissie moeilijk worden aangehouden dat de algemene regel om in het kader van een vlot dossierbeheer vonnissen niet retroactief toe te passen, kan standhouden indien de wil van de rechtbank om de gezinssituatie van verzoeker en zijn recht op het Groeipakket retroactief te onderschrijven afdoende blijkt uit het vonnis, geen uitwerking zou kunnen krijgen en de verzoeker aldus definitief de helft van de sociale toeslag zou moeten derven.

Zoals supra uiteengezet zijn de bepalingen inzake de temporele uitwerking van een vonnis ingegeven door de zorg om een efficiënt administratief dossierbeheer. In combinatie met de beleidskeuze voor een maximaal geautomatiseerd dossierbeheer waardoor de verwerende partij volgens de standaardprocedure uitging van een gelijkmatig verdeelde huisvesting, resulteerde dit er in casu in dat de sociale toeslag niet terecht komt in het gezin waar het zwaartepunt van het verblijf van het kind ligt, namelijk bij de verzoeker, waar overigens ook geen discussie over bestaat.

Hierbij lijkt toch de wil van de decreetgever enerzijds (toekenning van de sociale toeslag in het gezin waar het zwaartepunt van het verblijf van het kind ligt) en de wil van de rechtbank (bij vonnis d.d. 25.06.2021) te moeten primeren op de aanpak in het administratief dossierbeheer. Immers, in concreto dient te worden vastgesteld dat de verzoeker in de kou blijft staan nadat eerst in het kader van het geautomatiseerd dossierbeheer er wordt uitgegaan van gelijkmatig verdeelde huisvesting terwijl verzoeker aangeeft dat dit niet strookt met de feitelijke situatie, en dan naderhand, nadat betrokkene een vonnis bekommt en overmaakt aan de verwerende partij, er wordt gesteld dat er geen retroactieve herberekening van de gederfde 50% van de sociale toeslag mogelijk is. Immers de rechtbank onderschrijft net dat het zwaartepunt van het verblijf van de kinderen al die tijd in het gezin van verzoeker lag, zodat overeenkomstig het Groeipakketdecreet de sociale toeslag volledig in het gezin van de verzoeker dient te worden onderzocht.

In die context heeft de regel van het vermoeden van gelijkmatig verdeelde huisvesting als uiting van het streven naar een automatische rechtentoekening, verhinderd dat het tweede doel dat met de bepalingen van artikel 18 en van artikel 58 Groeipakketdecreet werd beoogd, nl. het doen toekomen van de sociale toeslag in het gezin waarin het kind wordt opgevoed, afdoende kon worden gerespecteerd.

6.3.10. De verwerende partij argumenteert dat er in uitvoering van het vonnis van de Familierechtbank toch toepassing moet gemaakt worden van het vermoeden van de gelijkmatig verdeelde huisvesting aangezien de kinderen van de verzoeker meerderjarig zijn, als volgt:

cf. het standpunt d.d. 24.09.2021 van de verwerende partij, met verwijzing naar de Toelichtingsnota 7 van het Agentschap Uitbetaling Groeipakket, bijlage 2:

*“Vanaf 01.01.2019 worden er geen modellen L meer verstuurd en **gaan we bij meerderjarigheid uit van het principe gelijk verdeelde huisvesting**, of als er al een vonnis is op het moment dat het kind minderjarig was, dan vermoeden we dat er in de praktijk niets verandert aan de situatie en blijft het dossier zoals het is tot er zich een wijziging in de opvoedingssituatie voordoet. (punt 3)*

*De eerste 3 vonnissen met betrekking tot het ouderlijk gezag en de huisvesting worden enkel uitgesproken indien er minderjarige kinderen zijn. **Voor meerderjarige kinderen bestaat er geen ouderlijk gezag meer en zij kunnen zelf beslissen waar ze wonen.** (punt 5.1.)*

Bijgevolg blijft het principe van gelijk verdeelde huisvesting voor de meerderjarige kinderen gelden. Dit betekent dat meneer wel sommendelegant wordt van 50% van de sociale toeslag van mevrouw, maar blijft deze berekend op basis van de inkomstenkern van mevrouw.

Conclusie

Vanaf 01/07/2021 wordt het principe sommendelegatie voor het volledige Groeipakket toegepast op basis van het vonnis ontvangen op 05/07/2021.

We gaan verder uit van gelijk verdeelde huisvesting, met als gevolg dat 50% van de sociale toeslag blijft gebaseerd op de inkomstenkern van mevrouw”

cf. het antwoord d.d. van de Klachten- en bemiddelingsdienst ingevolge de klacht van verzoeker:

“De uitbetaler dient steeds van gelijk verdeelde huisvesting uit te gaan tenzij een vonnis dit anders vermeldt. Zoals je in jouw mail schrijft heeft de rechter zich niet uitgesproken over het zwaartepunt van het verblijf van het kind. Hierdoor dient de uitbetaler de richtlijnen toe te passen die van toepassing zijn bij gelijk verdeelde huisvesting. Elk van de begunstigde kan in dit geval recht hebben op 50% van de sociale toeslag.”

De Geschillencommissie verwijst naar de volgende administratieve richtlijnen die gangbaar waren onder de Algemene Kinderbijslagwet die van toepassing was tot 31.12.2018:

*“Als de ouders verklaard hebben dat het kind afwisselend bij elk van hen verblijft, worden de rechthebbende en de bijslagtrekkende verder vastgesteld volgens de ' **juridische fictie** ' van het voortduren van het gemeenschappelijk gezin. Is dat niet het geval, dan gebeurt de vaststelling van het recht voor het meerderjarige kind **volgens de nieuwe procedure van het automatisch onderzoek van het recht** op basis van de feitelijke verblijfplaats van het kind. Het domicilie van het kind in het Rijksregister vormt daarbij het uitgangspunt.”*

De Geschillencommissie meent dat de stellingname van de verwerende partij om – bij gebreke aan een verblijfsregeling in het vonnis van de Familierechtbank aangezien de rechtbank geen dergelijke regeling kan uitspreken voor meerderjarige kinderen – bijgevolg terug te vallen op het vermoeden van gelijkmatig verdeelde huisvesting, niet kan kloppen aangezien:

- 1) er vanaf de meerderjarigheid van het kind geen sprake meer kan zijn van gelijkmatig verdeelde huisvesting aangezien het ouderlijk gezag ophoudt vanaf 18 jaar en het kind vanaf dan principieel zelf kiest waar het verblijft (cf. Toelichtingsnota nr. 7 bijlage 2);
- 2) er bovendien uit het vonnis blijkt dat de rechtbank net statueert dat de kinderen volledig en voltijds bij de vader verblijven, wat derhalve alleszins niet coherent is met het aannemen van een gelijkmatig verdeelde huisvesting.

De Geschillencommissie meent dat de toelichtingsnota via de figuur van het vermoeden van gelijkmatig verdeelde huisvesting een antwoord zoekt te bieden voor het administratief dossierbeheer in situaties waarbij er geen wijziging is van de gezinssituatie voor minderjarige kinderen op het moment dat ze meerderjarig worden. De Geschillencommissie meent dat in casu het vonnis van de Familierechtbank duidelijk aangeeft dat het feitelijk verblijf van de kinderen volledig en voltijds bij de vader is, en dus een tegenindicatie vormt om nog te kunnen aannemen dat er gelijkmatig verdeelde huisvesting zou zijn voor de kinderen. Er anders over oordelen zou inhouden dat er in gezinnen in gelijkaardige situaties nooit een oplossing kan komen die aangepast is

aan de feitelijke situatie en waarbij zij in feite met geen enkel middel dat vermoeden zouden kunnen weerleggen.

In die zin meent de Geschillencommissie dat het vonnis van de Familierechtbank een voldoende rechtsgrond vormt om het recht op een sociale toeslag ten belope van 100% te onderzoeken in het gezin van verzoeker waar de kinderen volledig en voltijds wonen.

Inzake de vordering van verzoeker ter zitting dat de sociale toeslag reeds vanaf januari 2021 in zijn (eenouder)gezin moet onderzocht worden stelt de Geschillencommissie het volgende vast.

Aangezien de kinderen van de verzoeker geboren zijn vóór 1 januari 2019, wordt het potentiële recht op een sociale toeslag geregeld bij wijze van overgangsbepaling voor kinderen die recht hadden op kinderbijslag op 31.12.2018, d.w.z. aan de vooravond van de inwerkingtreding van het Vlaamse Groeipakketdecreet (cf. Artikel 222, §1 Groeipakketdecreet: *“Een rechtgevend kind dat recht geeft op kinderbijslag als vermeld in artikel 210, §1, of dat recht geeft op de gewone wezenbijslag, vermeld in titel 2, kan recht geven op een maandelijkse sociale toeslag als voldaan is aan de voorwaarden, vermeld in artikel 18, tweede lid, 1° en 2°.”*). De sociale toeslag als bedoeld in voormeld artikel 18, tweede lid Groeipakketdecreet kan toegekend worden op grond van een inkomenstoets die dient te worden uitgevoerd zoals bepaald in artikel 18, eerste lid Groeipakketdecreet: *“Het basisbedrag, vermeld in artikel 13, wordt voor het rechtgevende kind verhoogd met een maandelijkse sociale toeslag als de inkomsten van het gezin van de **begunstigden** bepaalde grenzen niet overschrijden.”*. Artikel 3, §2 Groeipakketdecreet definieert de term ‘begunstigde’ als *“natuurlijke of rechtspersoon aan wie toelagen in het kader van het gezinsbeleid worden toegekend”*.

Uit de toelichting door de verwerende partij blijkt dat de gezinsbijslag op 31.12.2018 betaald werd aan de moeder (bijslagtrekkende), mevrouw Vanaf 1.1.2019 werd de gezinsbijslag verder uitbetaald aan mevrouw (bij toepassing van de overgangsbepaling in artikel 225, §1 Groeipakketdecreet).

Vanaf 1 februari 2021 maakt de verzoeker deel uit van de begunstigdenkern samen met mevrouw De omschakeling naar een begunstigdenkern bestaande uit beide ouders is er volgens de uitbetalingsactor gekomen ingevolge een vraag van mevrouw eind januari 2021 (*“Op 27/01/2021 contacteerde mevrouw ons telefonisch met de vraag of het Groeipakket aan meneer kon betaald worden. Daarop hebben wij meneer geïnformeerd van de mogelijkheid om zichzelf als begunstigde aan te duiden, zoals wordt voorzien in art. 212, §3 Groeipakketdecreet, zodat beide ouders samen als begunstigdenkern een rekeningnummer kunnen kiezen, waar hij ook mee instemde. Vanaf 01/02/2021 zijn beide ouders begunstigden voor”*). Daarbij geldt dat een wijziging van begunstigde pas ingaat de maand nadien (cf. artikel 61 Groeipakketdecreet). Bijgevolg meent de Geschillencommissie dat het recht op de sociale toeslag voor de maand januari 2021 enkel kan worden onderzocht in het gezin van mevrouw (cf. artikel 18, eerste lid Groeipakketdecreet *juncto* artikel 3, §2 Groeipakketdecreet).

7. Beslissing:

Gelet op het Decreet van 27 juli 2018 tot regeling van de toelagen in het kader van het gezinsbeleid (BS 31 juli 2018), artikelen 104-114;

Gelet op het Besluit van 29 juni 2018 van de Vlaamse Regering betreffende de oprichting van een commissie van beroep tegen de beslissing van de uitbetalingsactor over de toelagen in het kader van het gezinsbeleid of tegen het uitblijven ervan;

Na beraadslaging en om al de voormelde elementen, oordeelt de Geschillencommissie dat de vordering van de verzoeker ontvankelijk en **gegrond** is in die zin de verwerende partij met ingang van 01.02.2021 dient over te gaan tot het onderzoek van het recht op de sociale toeslag ten belope van 100% in het gezin van de verzoeker (+ recht op interesten).

Aldus uitgesproken te Brussel op **17 december 2021**;

De commissie was samengesteld uit :

De heer Herman Verlinden, voorzitter;

De heer Ignace Lambert (Opgroeien regie) en mevrouw Renata Sterken (Parentia).

Opgemaakt in drie originele exemplaren, waaronder één exemplaar voor elke partij.

Er kan beroep tegen deze beslissing worden ingesteld bij de griffie van de Arbeidsrechtbank te (afdeling),

De partijen beschikken hiervoor over een termijn van drie maanden te rekenen vanaf de derde dag na de datum van dit aangetekend schrijven (art. 115, § 1, eerste lid van het Decreet van 27 april 2018 en art. 22, derde lid van het Besluit van de Vlaamse Regering van 29 juni 2018).

De voorzitter

De secretaris

H. Verlinden

M. Serlippens